

Tocar fons no és una política cultural

Published by [Interacció](#) [1] on 18/02/2015 - 10:10 | Last modification: 27/03/2026 - 08:57

Les Estadístiques Culturals de Catalunya 2015 descriuen un sector en caiguda sostinguda després de la crisi. El debat no és si s'està tocant fons, sinó què revelen aquestes dades sobre les decisions públiques que han conduït el sistema fins aquí.

Les dades de les Estadístiques Culturals de Catalunya 2015 dibuixen un panorama inequívoc: el sector cultural es troba en una situació d'emergència. La reducció de la despesa pública és especialment significativa, amb un descens acumulat del 35% respecte al màxim de 2009 i una nova caiguda d'un 10% respecte a l'any anterior. Aquesta contracció no és conjuntural. És el resultat d'una seqüència de decisions pressupostàries que han reduït de manera sostinguda la capacitat d'acció pública.

Aquest ajust no ha afectat només el volum global de recursos, sinó la seva naturalesa. La reducció s'ha concentrat en la despesa corrent, és a dir, en els recursos que permeten operar, programar i sostenir activitat. Les estructures es mantenen, però la capacitat d'intervenció es debilita. La política cultural no desapareix. Es buida de marge operatiu.

L'impacte es trasllada ràpidament al conjunt del sistema. Es perden més de 23.000 llocs de treball en el sector cultural entre 2010 i 2013, mentre la despesa de les llars en cultura cau més d'un 30%. La participació també es redueix en diversos àmbits, amb descensos en assistència a museus, cinema o altres pràctiques culturals. La cultura no només perd recursos. Perd base social.

Aquestes dades permeten identificar una doble tensió. D'una banda, el sistema cultural es contrau en termes econòmics i laborals. De l'altra, alguns serveis públics com les biblioteques actuen com a espais de resistència, incrementant usuaris en un context de crisi. Això apunta a una qüestió de fons: quan el mercat cultural es debilita, el paper de les institucions públiques esdevé més central.

És en aquest punt on la lectura política es fa inevitable. Les estadístiques no només descriuen una crisi. Permeten rastrejar els efectes d'un model de política cultural basat en la reducció sostinguda de recursos i en la prioritització de la contenció pressupostària per sobre de la capacitat de sosteniment del sistema.

La idea que el sector podria estar "tocant fons", suggerida per algunes dades incipients de 2014, introdueix una expectativa de recuperació. Però aquesta expectativa no és una política. Sense un canvi en els instruments, el finançament i les prioritats, el risc és que la recuperació es construeixi sobre les mateixes fragilitats que han portat el sistema fins a aquest punt.

Llegir aquestes estadístiques en clau de política cultural implica fer un pas més. No preguntar només si el sector millora, sinó quin tipus de sistema s'està configurant després de la crisi. Perquè tocar fons pot ser el final d'una caiguda. També pot ser l'inici d'una nova etapa construïda sense haver resolt els problemes estructurals.

PDF [Estadístiques culturals de Catalunya 2015](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: finançament de la cultura

Tags: desigualtats culturals

Tags: treball cultural i professionals

Tags: accés a la cultura

Tags: avaluació de polítiques culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2015/ecc-2015>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://hdl.handle.net/20.500.12368/15366>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5655>